

Ipar és Kereskedelem

Felelős szerkesztő: Dr. SZEKERKE LAJOS.

Közli a szegedi KERESKEDŐK SZÖVETSÉGÉ-nek, a szegedi KERESKEDŐK EGYESÜLETÉ-nek és a DÉLMAGYARORSZÁGI HUSIPAROSOK SZÖVEISEGÉ-nek összes hivatalos közleményeit.

Konjunktura.

Az állami költségvetés az állam gazdasági életének legfontosabb megnyilvánulása. A száraz szamsorokban benne van az állam egész élete. Ez szabja meg az állam tevékenységének határát, amikor a tevékenység költéségeinek nagyságát megállapítja és dönt a magángazdálkodások sorsáról, amikor meghatározza azt a terhet, amit a magángazdaságoknak az állami célok megvalósítása érdekében a köz javára el kell viselniök.

Az állami költségvetés így nem csupán az állami gazdálkodás, hanem egyben a magángazdaság tükrös is. Nem lehet elképzelni olyan költségvetést, amely ne számolna a magángazdaságok helyzetével, amely az állami adóztató hatalom természetes határa. Ha az 1927—28. évi költségvetésből következtetni akarunk a magángazdaságok helyzetére, akkor csupa optimizmust látunk és a gazdasági fejlődés nyugodt és biztos előrehaladását kell feltételeznünk.

Nem lehet másra gondolnunk, amikor a költségvetés 2 és félmillió pengős feleslegét látjuk, mert ez a felesleg arra mutat, hogy a magángazdaságok teherbíró képessége oly mértékben emelkedett és annyira megerősödött, hogy többet ad az államnak, mint amennyire szüksége van.

A költségvetési expozé ki is emeli a gazdasági életnek ezt a javulását és így nyilván nem véletlen műve, hanem a gazdasági élet javulására alapított tervszerű elhatározás eredménye ez a költségvetési felesleg.

Azt olvassuk ebben az expozében, hogy a betétek emelkedése, a behozatal növekedése, a kényszer-egyezségek számának csökkenése, mind olyan jelenségek, amelyek a gazdasági élet állandó javulását igazolják.

Sajnos, azonban, akik nem egyes kiragadott szimptomák után ítélnék, hanem maguk is aktív résztvevői a gazdasági életnek, — ezt a szilárd javulást sehol sem észlelik, ellenkezőleg a helyzetet válságosnak és súlyosan aggasztónak találják.

A kereskedők és iparosok napról napra érzik a fogyasztás katasztrófilis csökkenését, a forgalom benuvanszorgását. Heroikus küzdelmet folytatnak a súlyos kamat- és adóterhekre szükséges összegek előterem-

téséért. A kereskedő és iparos bizony nem látja olyan rózsásnak a gazdasági helyzetet, mint a költségvetési expozé. De nincsenek jobb helyzetben úgy látszik a gazdák sem. Éppen most olvassuk a mezőgazdasági kamara jelentését, amely szintén súlyos depresszió jeleiről számol be.

Hol van hát az a kedvező gazdasági konjunktura, amely ezt a költségvetési többletet indokolja?

Az az észzésünk, hogy a költségvetés készítői ugyanabba a logikai hibába estek, mint az, aki egy hónapig figyelte az ujszüliött csecsemő növekedését és látva azt, hogy annak súlya egy hónap alatt megkétszereződött, — e megfigyelés alapján kiszámította, hogy 2 év alatt olyan nehéz lesz, mint egy borjú; 5 éves korában pedig éppen egy elfánt súlyával fog vettenyezni.

Ugyan mit jelent a betéteknek néhány százaléki emelkedése, amikor az összes betétek alig érték el a békebeli betétek összegének 36 százalékát? Mekkora utat kell még megtenni a belföldi tőkekepződésnek, amíg eléri a békebeli mértéket? Pedig békében is azt hallottuk Állandóan, hogy tőkeszegény ország vagyunk. Korai dolog tehát a betétek csekély emelkedéséből mindjárt a gazdasági élet javulására következtetni. — Téves következtetés ez mindaddig, amíg a betétek a békebeli összegükön felül nem mu-

tatnak gyarapodást. Addig pedig a tőkehiány a gazdasági élet minden ágában éreztetni fogja káros hatását. De hasonló mértékben érezteti az olyan adórendszer is, amely megnehezíti a belföldi tőkekepződést.

Vagy mit szójunk a kényszer-egyezségek számának csökkenéséhez? Hisz tudjuk, hogy ez az eljárás ma olyan súlyos illetékterhet ró az egyezkedő adósra, hogy a legtöbb adósnak még arra sincs pénze, hogy ezeket az illetékeket lefizesse. Így persze elmarad az egész kényszer-egyezség és a statisztika hőmérőjén nem mutatkozik a láz, ami azonban korántsem az egészség jele.

Éppen ilyen csalóka kép, a behozatal emelkedése is. Ebből legfejlebb a társadalom egyes rétegeinek fogyasztó képességére lehet következtetni, de ha ezzel szembeállítjuk azt, hogy a munkanélküliség múlt év október óta, több mint 80 százalékkal emelkedett, akkor teljes valóságában mered felénk a gazdasági élet szörnyű nyomora. Ilyen körülmények között kissé komikusan hat a takarékosra való felhívás, ami különben igen bölcs figyelmeztetés, de eredményt csak ott biztosít, ahol van miből takarékoskodni.

Az ipar és kereskedelem egyelőre tovább harcolhat a mindennapi megélhetésért, hogy megérje azt az időt, amikor a gazdasági konjunktura fellendülését nemcsak a költségvetési expozében olvashatja, hanem a valóságban tapasztalhatja.

Képesítéshez kössék-e a kereskedelmet?

Ujabbán mind sűrűbben felmerül az a kérdés, hogy ne kössék-e képesítéshez a kereskedelem folytatását. Már a szegedi kamara legutóbbi teljes ülésén is felmerült ez a gondolat, azonban a többség Boda Bertalan felszólalása után nem fogadta szívesen. Legujabbán az öcsödi fűszerkereskedők akarnak indítani a kamarán keresztül országos mozgalmat aziránt, hogy a kereskedelmi kormány tegye kötelezővé a kereskedői foglalkozások iparigazolványának kiadása előtt a szakmai képesítés megszerzését és annak beigazolását, amint azt az iparosokra nézve az ipartörvény elrendeli.

Ennek a mozgalomnak az a célja, hogy megnehezítse a kereskedői pályára való lépést s ezáltal megszü-

tesse a túlprodukcziót, ami a kereskedők között az éles versenyt most előidézti. Az érdekeltek többsége azonban idegenkedik attól a gondolattól, hogy az iparszabadság és a kereskedelem szabadságának elveibe ütköző módon védjék meg a kereskedelmet. Amint lapunk más helyén hírül adjuk, a Fűszerkereskedők Országos Egyesülete — amely a legilletékesebb ezt a kérdést mérlegre tenni — szintén ellenzi a képesítés kimondását s ezen az állásponton vannak a szegedi érdekképviseltek is, amint azt az alábbi szakvélemény bizonyítja.

A kereskedelmi miniszter ugyanis a Kalapkereskedők Országos Egyesületétől és a Budapesti Kalaposok Ipartestületétől beadványt kapott,

melyben a kalapkereskedésnek szakmai képesítéshez való kötését kérik, mert a gyáripar konkurenciája miatt a kalap ugyszólván bazárcikk lett. Valóságos mellékáruvá süllyedt már a kalap, hisz a szatócsok is árusíthatják olyan helyen, ahol kalaposmester nincs.

A szegedi kamara a miniszter leiratára kimerítő véleményt adott, a mely szerint az uridivatkereskedőket nem lehet korlátozni a kalapárusításban, még külön iparigazolvány váltására sem lehet kötelezni őket, a

ruha-, konfekció- és vegyeskereskedőknek azonban a szegedi kamara véleménye szerint csak akkor lehet megadni a kalapárusítás jogát, ha erre külön iparigazolványt váltanak. A képesítés kimondását a kalapárusításhoz azonban a szegedi kamara sem tartja szükségesnek.

A kereskedelmi miniszter a kalapárusítást bizonyára ebben a szellemben fogja szabályozni, ami egyuttal irányjelző lesz arra vonatkozólag is, hogy behozható-e a képesítés a kereskedelemben?

Erélyes intézkedés az ipari kontárok letörésére.

Az ország ipari érdekképviseleti esztendőök óta sürgetik a kontárkérdés megoldását. Most végre az illetékes hatóságok igen erősen léptek fel a kontárokkal szemben s egy új generális intézkedéssel oda akarnak hatni, hogy a kontárok részére a letelepedés a leghatározottabb mértékben megtiltható legyen. Az új intézkedés szerint a kerületi iparfelügyelőségek kötelesek összeírni azokat az iparosokat, akiket az ipartestületek igazolnak s az új jelentkezőket csak abban az esetben regisztrálják, ha az ipartestületek ajánlják őket. Az összeíró lapon föl kell tüntetni a mester neve és foglalkozása mellett az iparigazolvány számát, te-

lephelyét, a telepengedély számát, az alkalmazottak nevét és számát.

Az iparfelügyelőségek ezton is felhívják a munkáltatókat, hogy a náluk alkalmazott szakmunkásokat az ellenőrzés előtt okvetlenül jelentsék be az ipartestületnél, az esetleg szerződés nélkül alkalmazott tanoncokat, tanulólányokat haladéék nélkül szerződtesseék le, mert az új ipartörvény értelmében a képesítéshez kötött iparüzés műhelyében csak a munkakönyv vagy tanszerződés alapján szabad munkást foglalkoztatni és az összeíró köze minden észlelt szabálytalanságért megindítja a kihágás eljárást.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank jubiláris közgyűlése.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank folyó hó 26-án, vasárnap délelőtt tartotta 80-ik, jubiláris közgyűlését, amelyen a részvényesek igen szép számban jelentek meg. A közgyűlésen a város képviselőiben Rack Lipót tanácsnok, a Magyar Nemzeti Bank fiókja képviselőiben Unterreiner József főnök, a Magyar

Általános Hitelbank képviselőiben pedig Benkó Jakab igazgató vett részt.

Wagner Gusztáv elnök az ülés megnyitása után kegyeletes szavakkal emlékezett meg a közelmúltban elhunyt igazgatósági tagról, szegedi Lukács József udvari tanácsosról, a Magyar Általános Hitelbank

Magyar Kender-, Len- és Jutáipar R.-T. Szeged

Sürgöncim
Vulpes.

Telefonszámok:
19, 7-55, 5-92.

Központi iroda:
Budapes, V. Falk Miksa-u. 26. szám.

Gyárak:
Ujszeged, Pesterzsébet, Dunaföldvár.

Kerékpárok

világszerte ismert legjobb „Dürkopp“, „Lucifer“, „Americán“, „Steyer“ stb. egyedüli árusítója. — Gyári árak!

Gyermekkoszik

nagy választékban, legolcsóbb áron részlettízítésre is

Kardos Istvan műszerész,
Csekonic-s-utca 5.

Képes árjegyzék ingyen!

ny. ügyvezető igazgatójáról.

Dr. Weisz Gyula intézeti ügyész lendületes szavakban kezdte meg az ünnepelést, amelyben a közgyűlés a hatvan éves fenállását ünneplő intézetet, valamint a negyven éves igazgatósági tagsági működésüket jubiláló Wagner Gusztáv elnököt és Kiss Károly alelnököt részesítette. A felügyelőbizottság és a bank részvényesei nevében dr. Tonelli Sándor felügyelőbizottsági elnök, a város nevében Rack tanácsos, a vidéki pénzüzetek nevében Pártos Mihály, a Magyar Általános Hitelbank nevében pedig Benkó Jakab igazgató mondottak ünneplő beszédeket, amelyekért Wagner Gusztáv elnök maga, élnöktársa és az intézet nevében meghatottan mondott köszönetet.

Ezután tette meg az igazgatóság, majd a felügyelő bizottság évi jelentését, amely szerint az elmúlt üzletév P 136.950.40 nyereséggel zárult. Ennek alapján az igazgatóság javaslatára a közgyűlés az 1927. évre P 20 névértékű részvények után P 5 osztalék február 27-től kezdődő kifizetését határozta el.

Az igazgatóság javaslatára a közgyűlés határozatot hozott, a mely szerint a bank 320.000 P-t kitevő részvénytőkéjét 560.000 pengőre emeli fel. A tőkefelelés és fitételei szerint minden négy régi részvényre három új részvény vehető át P 42 és a január 1-től járó kamatok befizetése mellett. A tőkeemelés végrehajtása után a bank saját tőkéi P 1.125.000 tesznek ki.

A napirend során a közgyűlés 4 új igazgatósági tagot választott: Benkó Jakabot, a Magyar Általános Hitelbank igazgatóját, bátyai Holtzer Tivadart, Pick Jenőt és Wagner Ferencet. Miután a felügyelőbizottság mandátuma lejárt, a közgyűlés új bizottságot választott: dr. Auer Zoltán, a Magyar Leszámitoló-és Pénzváltóbank cégvezetője, id. Ottovay Károly, dr. Rottenberg Pál, Schermann Kálmán, dr. Telbisz Imre, dr. Tonelli Sándor, dr. Vajda György, a Magyar Általános Hitelbank cégvezetője, Winkler Hugó.

Orosz Fereuc

angol uri szabósága

SZEGED, HORVÁTH M.-UTCA 7.

Készít legújabb divat szerint öltönyöket és felöltöket. Pontos kiszolgálás! Jutányos ár!

Az állam megváltoztatja szövetkezeti politikáját.

Ugy látszik, a kormány az utóbbi időben némi megértést tanusít a kereskedelmi és ipari érdekeiségeknek a szövetkezeti kérdésben elfoglalt állásfoglalása iránt. A szövetkezetek állami támogatása ügyében megindult országos akció ugyanis a kormányt arra bírja, hogy a legrovidebb idő alatt e kérdésben is állást foglaljon s mint a kormányhoz igen közelálló helyről informálódunk, a pénzügyminiszter olyan törvényjavaslatot fog készíteni, amely mindenképpel kimondja, hogy az államnak és a szövetkezeteknek minden kapcsolata végérvényesen megszűnik.

A kormány többé sem szövetkezetek anyagi támogatására, sem pedig üzletrészek átvételére nem lesz jogosult. Imperative ki fogja mondani a törvény, hogy a kincstár a szövetkezeteknek semmi néven nevezendő hiteltámogatást sem a költségvetés keretein belül, sem azon kívül nem nyújthat.

A szövetkezeteknek a kincstárral szemben fenálló tartozását pontosan megállapítják, s ha a szövetkezetek fenmaradhatása szempontjából szükséges, a már nyújtott hitelek keretein belül a kincstár elintézi az elszámolást, amelynek megtörténte után közölni fogják a szövetkezetekkel, hogy az állammal szemben fenálló adózási viszonyuk miképpen rendeztetik. A törvény rendelkezései alól kivétel csak a Pénzügyi Központ lesz, amely szövetkezeti alapon működik ugyan, de a pénzügyi kormányzatnak szerves tartozéka.

Beavatott helyen nyert információink szerint a törvényjavaslat sürgős elkészítésével báró Szerényi Józsefet bízza meg a kormány.

Ez a körülmény eléggé megnyugtató garancia, hogy a szövetkezetek állami támogatásának kérdése — a magyar kereskedelem és ipar javára — kielégítő módon egyszersmindenkorra szánálva lesz.

Az utóbbi szabály tehát nem vonatkozik azokra az esetekre, amikor akár az adós, akár a hitelező pl. bank, vagy takarékpénztár. E szabály alapján csak magán kölcsönök valorizálását lehet kérni; ez esetben is bizonyítani kell azonban, hogy az adós a kölcsönt értékelő dologba fektette és ez vagy annak ellenértéke az adós vagyonaiban még most is megvan.

Nem szorul magyarázatra a fenti szabálynak az a része, amely megengedi a kölcsöntartozás átértékelését abban az esetben, ha az adós tartozása eredetileg átértékelhető pénztartozásként keletkezett és csak utóbb vált kölcsöntartozássá. Ha tehát valamely adósnak áruk vételére címén volt eredetileg tartozása, — a melyet át lehet értékelni, — ugy a hitelező kérheti az átértékelést abban az esetben is, ha a felek az árutartozást kölcsöntartozássá változtatták.

Az átértékelés mértékére vonatkozó szabályokat legközelebb fogjuk ismertetni.

Dr. Szekeres Lajos.

Az új valorizációs törvény.

I. A készpénzkölcsön átértékelése.

Az új valorizációs törvény számos olyan kérdést szabályoz, amely az eddigi bírói gyakorlatban vitás volt. A törvény új rendelkezései a közönség széles rétegeit érintik és ezért annak fontosabb részeit ismertetni fogjuk, annál is inkább, mert a törvényben biztosított jogokat csak meghatározott időn belül lehet érvényesíteni.

A törvény általános szabályként azt mondja ki, hogy a készpénzkölcsön tartozás az átértékelésből ki van zárva, vagyis a készpénzkölcsönt általában nem lehet valorizálni. Ez alól az általános szabály alól azonban kivétel az az eset, ha az adós a tartozás teljesítésében vétkesen késedelmes, vagy pedig a felek az átértékelést határozottan kötötték.

Sok vitára fog alkalmat adni a törvénynek az a rendelkezése, amely megengedi a valorizálást abban az esetben, ha az adós a teljesítésben vétkesen késedelmes. A törvény ugyanis azt is kimondja, hogy a teljesítési határidő elmulasztása egy-

magában nem vétkes késedelem. A bírói gyakorlat lesz tehát hivatva megállapítani, hogy valamely konkrét esetben az adós terhére meg lehet-e állapítani a vétkes késedelmet és ettől fog függni az, hogy a készpénzkölcsönt átértékelték vagy sem.

Ezenkívül még egy fontos kivételt állapít meg a törvény 5. §-a és kifejezetten megengedi a készpénzkölcsön átértékelését:

1) ha valamely átértékelhető pénztartozás változott át kölcsöntartozássá;

2) ha sem a hitelező, sem az adós nem foglalkozott iparszerűen készpénzkölcsön nyújtásával, vagy gyűmölcsötetés céljára készpénz elfogadásával és az adós a kölcsön összegét oly módon használta fel, hogy magát a pénzt értéksökkenése ellen egészen vagy részben megvédte és az a dolog, amelybe a kölcsön összegét befektette, természetben még tulajdonában van, vagy az azért kapott ellenérték vagyonaiban meg-

**Vajas kifli,
Zsemlye,
Kaiács,
Barkesz,
Fehér-,
Felfehér-
és soroksári rozskenyér**

eladás, nagyban viszonteladókna
árkedvezmény.

Londoni-körut 11. (telep).
Telefon 16-62.

**Szegedi
Kenyérüzem**

15 elárusító üzlettel (együttal
Központi Tejesarnok rt. fiókjai).

15 közintézet, diák-, munkás-
asztal szállítója.

PAPLAN!

Bármily állapotban lévő paplanok át-
dolgozását, valamint új vattás, pe-
hely és gyapjus paplanokat mélyen
leszállított ártért készítem. Vicsayné,
Szeged, Zákány-utca 22. szám.

VÁLI E. LAJOS furnérkereskedő

Alapítva: 1908 SZEGED Tel 18-15.
Deák Ferenc-u. 10. (Iparkamara-épület)

Dus választék bel- és külföldi furnérokban,
enyvezettlemezekben, hullám és diszlechen

Arak a legszolidabb napi áron.
Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek.

Ujdonság!

„Titán“

Ujdonság!

Törv. védve párnázott, sodronyrendszerű

ágybetét és ottomán

45 P-től kezdve! **Könnyű, tartós, olcsó!** Törv. védve!

Kisárolagos készítők:

Winter kárpitos

Korona-utca 3.

Telefonszám 18-56.

Vörös sodronyos

Attila-utca 6.

Telefonszám 19-30

Vásároljunk:Férfi-, fiu és gyermekruhát
és uridivatcikkeketlegolcsóbban
legjobbát
legdivatosabbat
legjutányosabbat**Földes Izsó** Szegeden,
ruha, divat-
árúháza
Kárász-u. 7.**A „foltozó vargák” és az „alkalmi iparosok” válasza.**

Egész életemben a keresztény eszmék híve voltam és a szocializmust messziről sem ismerem. Nem is törődtem tehát mások politikájával s az iparosvezetőkben sem a politikust, hanem csak az iparost láttam.

Most azonban, hogy olvasom a szegedi ipartestület vezetőinek keddi titkos üléséről a hirt az újságban, ki kell nyitnom a szememet, mert megütődtem azon, hogy a hatalmon lévő iparosvezetők *alkalmi iparosokról és foltozó vargákról beszélnek*. S mivel az ipartestületi választások előtt, mi szegény iparosok, ilyen megszólításokat kapunk a vezetőségtől, vissza kell tekintenem a múltba, hogy megértsek mindent. Rájövök, hogy a múltban is több hibát követett el ellenünk ez a vezetőség, mert nem szolgálta mindig a kellő erélyességgel az össziparosság ügyét. Az újság szerint, a keddi titkos összejövetelen is hatalmuk biztosításáról volt szó az iparosközérdek helyett. Már-már azt hittem, hogy a gyűlésen az ellenpárttól sütnek ki valamit, csak hogy maguk mellé állítsák a semleges iparosságot, de meglepődve olvastam tovább, hogy csak a maguk hatalmáról volt szó s az alkalmi iparosokat és a foltozó vargákat ócsárolták.

Az a legszomorubb, ha az iparos lenézi az iparost. Mi is szeretnénk, ha nem lennének alkalmi iparosok, hanem állandó nagy műhelyben dolgoztatnánk, mint a jelenlegi iparosvezető urak közül sokan. Nekünk azonban meg kell elégedni az alkalmi foltozgatással is, mert más munka nem jut. Nincs összeköttetésünk az árlejtéseknél sem, pénzünk sincs rá s legfeljebb a vezetőkön

keresztül érhetnénk el valamit. Próbáltuk is, de hiába kértük a vezetőség közbenjárását, hogy a szegedi klinikák a nyomorgó szegedi papucsosokkal csináltassák a betegek számára szükséges papucsockat, azt a választ kaptuk, hogy nem lehet ilyen akciót csinálni.

Eszembe jut az is, hogy a háboru után nem közölték a foltozó vargákkal, hogy Pesten 20 kiló olcsó bőr-

anyagot kapnak a leszerelt iparosok. Másoktól kellett ezt megtudnom. Ép úgy voltunk az IOKSz-kölcsönökkel is, folyton csak azt hajtogatták, hogy nem szabad hozzányulni!

Ezért vagyunk mi sokan Szegeden »alkalmi iparosok« és »foltozó vargák«. De biztos vagyok benne, hogy az ipartestületi választásoknál jók lesznek foltnak a mi alkalmi szavazataink is. Biztosítom a vezetőséget, hogy okvetlenül ott leszünk!

Gulicska Antal
papucsosmester.

Hirek.

A balesetbiztosításra vonatkozó bejelentések beküldésének határidejét március 10-ig meghosszabbította az Országos Munkásbiztosító Intézet. Akik eddig az ideig az ajánlott levélben kézhöz vett bejelentési ívet kitöltve be nem küldik, büntetésben részesülnek.

A bécsi nemzetközi vásárt március 11—17 között tartják. A vásárra vizum nélküli utlevéllel lehet utazni. Az osztrák vasuton 25 százalék kedvezményre jogosító igazolványok 4.40 P-ért a szegedi kamaránál kaphatók.

A szabóiparosok szakvitája. Jószíkerült szakvitát tartott a szegedi szabóipari szakosztály vasárnap délelőtt 11 órakor a Raffay-vendéglőben, amelyen Gombos István elnöki megnyitója után Gyárfás Sándor budapesti szabász tartott előadást a legújabb szabászati rendszerekről, majd Tóth Imra (Szeged) mutatta be rendszerét. Az előadások után nívós szakvita következett, amelyben többen vettek részt. A vita si-

kere után a szakosztály elhatározta, hogy a jövőben is rendez hasonló előadásokat. Itt említjük meg, hogy a Szabómesterek Országos Szövetsége hétfői közgyűlésén elhatározta, hogy országosan bevezeti a rosszul fizető ruharendelőik nyilvántartását s így a szövetség minden vidéki szabóiparost informálni tud a nála jelentkező előtte ismeretlen rendelőről is.

A jugoszláv sertéspiac. Igen szomorú a jugoszláv sertéspiac helyzete. A rossz termés hatása alatt a tengeri ára a duplájára emelkedett, a sertés ára pedig maradt a régi. Ehhez járul, hogy Lengyelország megszerezte az osztrák és a cseh piacot s ennek visszaszerzéséért nehéz áldozatokat kell még hozni. Más irányban Olaszországban próbál piacot szerezni a jugoszláv állatkereskedelem s már majdnem ezer szarvas marhát sikerült oda exportálni.

ELSŐRENDŰ párnázott ülőbutorok
SZILÁGYI kárpitosnál, tervek és rajzok szerint, Tisza L.-körút 60.

Dosztig Andor

villanyerőre berendezett működőrűs,
acélaru és fodrászati cikkek üzlete

Szeged, Tisza Lajos körút 39. sz.
(Az ártézi kuttal szemben.) ::

FRANKEL JAKAB butorpaszomá-
nyos, Szeged, Kölcsey-utca 10. sz.
Megrendeléseket pontosan szállít.

ZAVAZA LAJOS

villamos- és műszerésmester, akkumulátortöltő, készítő és javító vállalkozó.
Autó, világító, indító, rádió, házi telefontelepek készítése, javítása és
töltése. Bármily rendszerű és gyártmányú dynamók, önindító motorok,
mágnesek szerelése, készítése, tekercselése és javítása garancia mellett!

Vidékieknek azonnal!

SZEGED, HORVATH MIHÁLY-UTCA 7. — TELEFON: 11-94. SZ.

Naponta friss ló- és csikóhus

csak az Alföldi Ipari Ló- és Csikóházban kapható.
Tisztelettel Scheich Antal lómészáros.

Pollák Testvérek

az Alföld legnagyobb rövid- és divatáru üzlete SZEGEDEN,
Csekonics-utca 6. és Széchenyi-tér 17. — **Harisnyák, ernyők, stb. gyári lerakata legolcsóbb
szabott árakon!**

Jelentések az árupiacról.

Gabonapiac. (Az Agrária r. t. jelentése.) Az árak a csökkent kínálat hatása alatt emelkedtek. Árak: buza 31, rozs 29, árpa 28.50, tengeri 29 P.

Papírkapiac. (A Reitzer.cég jelentése.) A piac helyzete változatlan. Árak: különleges 415, édesnemes 360, fédes 275, rózsa I. 195, II. 150, III. 100 P.

Szeszpiac. (A Patzauer.cég jelen-

tése.) Az összes kategóriájú szeszenben kielégítő volt a forgalom az elmúlt héten, változatlan árak mellett. Gyümölcspálinkafélékben a kereslet gyengének mondható, ami az általános gazdasági helyzettel van összefüggésben. Törköly, barack 50%-os 3—3.10, szilva 50%-os 3.20, rum 50%-os 2.80—3 pengő, borpárlat 40%-os 4—4.20 pengő városi fogyasztási adó nélkül, plusz forg. adó.

A kereskedők sportja.

Déli Végek Szent Korona Kupája. Március 4-én avatják. Üdvözljük a gondolatot, amely a művészi kupát megteremtette, azt az eszmét, amely a magyar ifjúság testi kultúrájának növelését célozza — a magyar jövő szolgálatában.

Nem az avatandó kupa nagyértékű volta és nem a birtoklás dicsősége fogja nemes versengésre ösztönözni a Déli végek magyar városait, hanem a kupa mindent jelentő célja: Ma-

gyarország területi integritása.

A Zrinyi Kereskedelmi Atlétikai Club méltó módon kíván résztvenni az avatás országos ünnepségén, résztvesz a rendezés munkálataiban, felvonul atlétái tömegével és különös örömeire szolgálhat a szegedi kereskedő sporttársadalomnak, hogy az avatóbeszédet egy régi szegedi kereskedő: Tarján Illés, egyesületünk társelnöke mondja.

Felhívjuk a kereskedő-kollégák figyelmét az ünnepségre, amely vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza közgyűlési termében fog lefolyni.

Adja az Isten, hogy a kupa nemes célja: Arad, Szabadka, Temesvár, Kolozsvár visszacsatolása mielőbb teljesüljön.

A *Zrinyi KAC I. csapata* vasárnap délután a Gyulai TE-vel Gyulán játszik barátságos mérkőzést. Ifjúsági csapatunk délelőtt 9 órakor a Tanítóképző válogatott csapatával játszik a Hunyadi-téri sporttelepen.

Iji. Schmutzler Nándor, egyesületünk első csapatának többszörösen válogatott centere, önállósította magát. Teljesen modern alapokra helyezett könyvkötő-üzemét a Szegedi Napló-házban megnyitotta. Felhívjuk a kereskedő-kollégákat érdemes klubtársunk támogatására.

Tökéletes angol bőr és párnázott butorokat

művészi kivitelben legolesőbban és legjobban készít **Machnik Gyula** kárpitosmester Szeged, Kossuth L. sugárút 6. Telefon 96. Raktáron tartok kész ottománt, matracot, gyermekkocsit és ágyat.

ARANYSAS SZALLODA TOKAJ. Modern kényelemmel ujjonnan alakítva. Egy ágyas szoba utazó uraknak 2 P. Elsőrendű éttermemben 10 százalék árengedmény. **Engländer Sándor**, Tokaj.

— Lapunk mai számából az utolsó percben kiszorította a hirdetés a szöveg jó részét s már időnk sem volt a lap megnagyobbítására, amiért olvasóink elnézését kérjük.

A Szeged-Csongrádi Taka ékpénztár most tette közzhírré évi jelentését és mérlegét. A terjedelmes évi jelentés nem szorítkozik az intézet múltévi működésének ismertetésére, hanem igen találóan összefoglalja a gazdasági és pénzügyi helyzet alakulását és nagy alaposítással fejtegeti Szeged város környékének gazdasági viszonyait is. Tekintve azt a fontos hivatást, amelyet ez a régi pénzügyintézet Szeged város közgazdasági életében betölt, — a közgyűlés után, — természetesen foglalkozni fogunk a jelentésben foglalt adatokkal.

Enyhe izü

hortobágyvi inkturó

á P 2.50 és kevert turó á P 2.20 kilogrammonkénti árban

frankó 10% taraengedménnyel kapható Országos Magyar Tejszövetkezeti Központnál, Budapest, I., Horthy Miklós-ut 119/121., utánvét mellett.

ÓRÁT és ÉKSZERT

olcsón, jól *Györy Bélánál* javíttasson, vásároljon, részletre is. Szeged, Klauzál-tér 2. szám.

Szemüvegek különlegességei!

ZEISS- és BUSCH üvegek *Liebmann látszerésznél* Szeged, Kelemen-utca.

KASS ANDOR, Szeged, Dugonics-tér 12. (Napló-ház.) Vásárcsarnok, 10. ajtó. Készíték elsőrendű cipőket legszebb kivitelben. Jó anyag. Elsőrendű munka. Hívásra házhoz megyék.

Elsőrendű »Puch«-kerékpárok és varrógépek eladása részletre is, jóállással **Lukács** műszerésznél, Feketesas-utca 20. szám alatt. Telefon: 10—08.

BUTOR legelőnyösebben a készítőnél! A közvetítői árt megtagarítja! **SPITZER SÁNDOR** asztalosmester, Szeged, Margit-utca 12. — Minta-raktár Feketesas-utca 16. szám alatt.

UTAZÓK FIGYELMÉBE!

Kecskemétre érkező utazó urak úgy délben, mint este a legjobban és legkényelmesebben étkezhetnek a Máv. vendéglőben, ahol 10 százalék árkedvezményben is részesülnek. *Ketter Ferenc* vasuti vendéglős, Kecskemét.

Az Alföld legnagyobb táblüveg raktára

Kőrösi Géza üvegezési vállalata Mére-utca 8. Telefon 9—57

A próhirdetés 10 szóig 30 fill., 20 szóig 50 fill., bélyegben is beküldhető

Patzauer rumok
likőrök
palackborok

Csur Ferenc (rasmesier) SZEGED. — TELEFON: 18—69.

Üzlet: Kárász-utca 16.

Mechanikai műhely: Attila-utca 13. Irodai, gyári, iskolai villamosjelző és munkaellenőrző órák, motorikus és kézi felhuzású, negyedlet, felet és egész órát ütő torony- és kastély-órák speciális készítője és javítója. Dus választék arany-, ezüst-órákban és ékszerekben.

Több aranyéremmel kitüntetve!

„VICTORIA“

KAPTAFA és FAIPARI R-T, Szeged, Dugonics-tér 12. szám.

Ajánlja a cipésziparosok figyelmébe legújabb kaptafa modelljeit és sámfait, asztalosiparosok figyelmébe esztélyos gyártmányait

Tüzifát, szenet, kokszt, lisztet,

fogyasztóknak és viszonteladóknak ajánl **Eszes Imre** telepéről Diener Pál iroda, Párisi-körút 44. Telefon 1-89

szobafestést, mazolást és butorifestést legelőnyösebb árban készít **Szilágyi és Szabó** festomesterek Szeged, Dugonics-tér 11. Telefon 107.

Festékek olajban és porban, lakkok, zománkok, kence és ásványolajak, vegyi és háztartási cikkek legolesőbb árban beszerezhetőek **Szilágyi és Szabó** festekkereskedésében Szeged, Dugonics tér 11. Telefon 107.

Megérkeztek az új Ford személy- és teherkocsik!

Kérjük, sziveskedjék elfáradni kiállítási termünkbe, ahol az új kocsik bemutatása kapcsán, szívesen szolgálunk részletes felvilágosítással.

Az új Ford-kocsik jellemző sajátosságai:

Ujszerű, elegáns vonalvezetés.

90–105 km. óránkénti sebesség.

Rendkívüli felgyorsulási képesség.

40 lóerős elasztikus motor.

Négykerékfék.

Újfajta sebességváltó.

Hydraulikus lökésgátlók.

8–12 liter benzinfogyasztás 100 kilométerre.

Adó-lóerő: személyautónál 11, teherautónál 19.

Az új típusú Ford személy- és teherkocsi március 2-án, 3-án és 4-én bezárólag tekinthető meg, mivel kocsijaink március 5-én tovább indulnak, hogy azokat a vidéki képviselőinknél rendezett kiállításokon bemutassuk.

Alföldi Gépkereskedelmi R.-T., Feketesas-utca 22. - Telefon: 14-28.

A fűszeresek országos mozgalmá.

Ismeretes, hogy a vidéki fűszerkereskedelem helyzete messze mögötte áll a fővárosi kartársak helyzetének. Ha egyebet nem nézünk, itt van a forgalmi adóátalányozás kérdése. Amíg a fővárosban a múlt évi átalánynak már csak 30 százalékat fizetik, addig vidéken legjobb esetben csak 50 százalékot engedtek le. Erre való tekintettel mozgalom indult, hogy a fűszerkereskedőket országos szervezetbe tömörítsék s ennek megtárgyalása céljából a Fűszerkereske-

dők Egyesülete országos nagygyűlést hív össze, amelyen remélhetőleg sikerül az ország fűszereinek tömörítése. A jelek szerint a Fűszerkereskedők Országos Egyesülete vidéki körzeteket alkot. Az egyesületbe való belépés tagdíja évi 10 pengő, de a vidékről betolyt tagdíjak legnagyobb részét visszaadnák a vidéki körzeteknek, hogy abból költségeiket fedezzék. Az országos értekezlet előreláthatóan már március hónapban megkezd.

Hirek.

A pezsgőadó. Varga államtitkár a fényüzési adótárgyalásokkal kapcsolatban megígérte, hogy a kereskedőket fel fogja menteni a pezsgőadó beszedése alól.

Az arzénos légyfogók árusítása. A kereskedelmi miniszter tudvalevőleg megtiltotta az arzénos légyfogók árusítását, a tilalmat azonban augusztus 31-ig felfüggesztette. Eszerint az arzénos légyfogók augusztus 31-ig szabadon árusíthatók.

A kiskereskedők és nagykereskedők. Budapesten mozgalmat indítottak a kiskereskedők abban az irányban, hogy a nagykereskedők ne szolgálhassák ki a közönséget, hanem csupán nagybani árusítást folytassanak. A Fűszerkereskedők Egyesületéhez már ilyen irányú indítvány is érkezett, de még nem tárgyalták,

mert a kényes kérdést először az elnökség vitatja meg. Ugyancsak sérelmezik a kiskereskedők, hogy egyes helyeken a cukorraktárak olcsó áron a fogyasztóknak is adnak cukrot, ami jelentős jövedelemtől fosztja meg a kiskereskedőket.

A fűszerárupiac. A husvéti ünnepek közeledése élénkséget teremtett a nagykereskedelemben. A kávé ára 3 százalékkal emelkedett a külföldön, aminek nálunk is meglesz a hatása. A tejpiac a hideg miatt újra élénk lett, úgy, hogy a belföldi készleteket pótolni kellett. A diógyümölcs piac is élénk. Külföldön jelentősen megdrágult a mogyoró. A többi cikk ára változatlan.

A fűszeresek és a hentesipar. A szegedi kamara az egyik főszolgabíró megkeresésére adott szakvé-

leményében közölte, hogy vegyeskereskedők és szatócsok a 74722—1903. K. M. sz. rendelet értelmében sódar és ehhez hasonló elsőrendű szükségleti cikkek árusításában nem akadályozhatók. A vegyeskereskedőknek ezen célmiserárusítási joga azonban szigorúan véve kereskedelmi természetű lehet és nem engedhető meg azon ipari tevékenység végzése, amely ezeknek a cikkeknek előállítására vonatkozik. Nem lehet tehát a vegyeskereskedőnek és szatócsnak erre szolgáló iparigazolványuk alapján sertések vásárlásával, leölésével és húsnyomok forgalombahozatalával foglalkozni, még akkor sem, ha az állat levágását és a hentesárúk feldolgozását képesített húsiparossal végezteti. Ugyancsak nem lehet a vendéglős iparra kiadott iparendély alapján az előbb felsorolt munkálatokat végezni. Amennyiben a főszolgabíró tapasztalata szerint a nevezett foglalkozásuk ilyen tevékenységet végeznének, ellenük az 1922. évi XII. t. c. 127. §-ának 1. pontja szerint a kihágási eljárás megindítható.

KAUFMANN S. EMIL
fornér, hullámléc, enyvezett
lemezek raktára,

Szeged, Tisza La'os-körút 19 szám.
Telefonszám 14—11

Varga Mihály

kender, kötél és mech. hálógyáros
Szeged, Aradi-u. 4.

Telefon: 469. és 647.
Sürgőny cím: KENDER.

Ajánlja mindennemű kötéláru, zsák, ponyva, zsinag (spárga), fonal, kender és kóc, valamint hálógyártmányait és pedig: lawn-tennis és halász hálót, elsőrendű minőségben, gyári áron.

Somló Mór

épület-, bognárfa-,
szén- és tüzfita-
kereskedő

Szeged, Párisi-körút 35. szám.
Telefonszám: 146.

Alapítási év: 1900.

Igyál
KATHREINER-JÉLE
KNEIPP
malátakávé

reggelire és uzsonnára.
Igazán élvezetes ital és
napról-napra növeli
életkedvedet.

Délmagyarországi Husiparos

Frits Testvérek

Szeged, Tisza Lajos-körut 54. működőrüs, acéláru és fodrászati cikkek kereskedése Raktáron Dickgyartmányu husipari szerszámok.

A szövetségi állatbiztosító létesítésének előkészületei.

Lapunk multkori számában már megemlékeztünk erről a fontos kérdésről, aminek nagy jelentőségét semmi sem bizonyítja jobban, mint az a sajnálatos körülmény, hogy a statisztikai adatok szerint a mult esztendőben Csonkama gyarország területén járványos betegségekben elhullott állatok becsértéke hozzávetőleges számítással 10 millió pengőt tett ki.

Igaz ugyan, hogy az elhullott állatok tulnyomó része a sertések közül került ki, de igen nagy összegre rug az a kár is, ami a husiparosokat a szarvasmarhák és juhok elhullásából kifolyólag érte.

Futólagosan megemlékeztünk előbbi cikkünkben az állatbiztosító szervezetekről is, amiknek létesítése főképen a husiparosok szempontjából bír nagy jelentőséggel, mert ők így sokkal kevesebb költséggel biztosíthatják jószágaikat, mint ha azokat egyenkint adják fel biztosításra.

A szervezetek feladata tehát elsősorban a kölcsönösségen alapuló állatbiztosítás, hogy az állata elhullásával, vagy kényszervágásával kárt szenvedett husiparos kártérítést kapjon s így azonnal pótolhassa a beállott hiányt.

Igy érvényesül tehát a szervezeteknek az a jelszava, hogy »egyesülésben rejlik az erő!« A szervezet a maga erejével megsegíti, felemeli azt a kárt szenvedett husiparost, akit állatának elpusztulása lesújtott.

A szervezet megalakulása után annak megválasztott igazgatósága a forgalmi árak megfelelően felbecsüli a szervezet tagjainak biztosítható állatait. Ennek megtörténte után befizeti minden biztosító tag állatai értéke után a szerződésileg megállapított százalékos részét tag-sági alapdíj címén s az így egy

szövetkezetbe gyűlt összegből fedezik a tagoknak a kártérítést, ha egyik vagy másik állatuk elpusztul, vagy az állatorvos elkobozza. A kártérítési összeg elöljárhatólag a biztosított érték 80 százaléka, vagyis minden 100 pengő érték után 80 pengő lesz.

De nemcsak a kártérítéshez van joga a szervezet tagjának, hanem ezenfelül állatait ragadós betegségek ellen védőoltással megvédi és állatai megbetegedése esetén az állatorvost és a gyógyszer árát is a szervezet pénztára fizeti helyette.

Amennyiben egy évben kár egyáltalán nem éri a szervezetet, vagy az alapkirovás befizetéséből kitelik a költségek fedezésén felül a kártérítés is, többet a szervezet tagjai abban az évben nem fizetnek. Ha azonban annyi a kár, hogy az alapfizetésből már nem fedezhető, a szervezet tagjai ismét befizetnek 1-2-3 százalékos biztosított állataik értéke után, de ezek a befizetések csak abban az esetben válnak szükségessé, ha valamely ragályos állatbetegség nagyon elterjed.

Minden szövetkezeti tagnak feltétlenül joga van a kártérítéshez, ha a szervezettel szemben kötelezettségeinek eleget tesz.

Aki a szervezet tagja óhajt lenni, annak a szövetkezeti törvény alapján üzletrészt kell jegyeznie. Hogy pedig a legszegényeb ember is élvezhesse a szervezet áldásait, egy üzletrésznek az értéke — a tagok létszáma szerint — csak kettő-öt pengő lesz s egyetlen egy üzletrésznek a jegyzése minden tagot feljogosít összes biztosítandó állatainak bejelentésére és a tagsággal járó összes jogok élvezetére.

Az üzletrészek árán befizetett összeget a szervezet valami hitelintézetnél gyümölcsözőleg tartozik elhelyezni s annak csak a kamatait évezi, ellenben az esetleges kitépő tagnak az üzletrész értékét minden levonás nélkül visszafizetni köteles.

A szervezet pénzkészletét a szervezet maga kezeli, a felmerülő ügyekben önállóan jár el, s miután így a gyors és közvetlen eljárás által sok kár elhárítható, de a károsodások száma mindenesetre csökkenthető, a szövetkezeti állatbiztosítás a legigazságosabb és a legolcsóbb is.

Az állatbiztosító szervezet révén a kisiparosokra három előnyök tehát annyira nyilvánvalóak, hogy azok kétséget egyáltalán nem szenvedhetnek. És épen ezért a husiparosoknak jól felfogott érdekük parancsolja,

hogy szövetségünk területén a szövetkezetet minél előbb megalakítsák.

Mi a magunk részéről az előkészítő munkát már megkezdettük s a részletes tájékoztatót remélhetőleg rövidesen közölhetjük.

Az 1924. évi XXVIII tc. alapján szervezett.

Iparosok Országos Központi Szövetkezete

Központja:

Budapest, V., Nador-utca 22. III. emelet.

Telefon: 53-33, 53-37, 151-35, 912-30. Távirati cím: IPKözpont.

SZAKOSZTÁLYAI:

Bőripari szakosztály:

VII., Klauzál-tér 5. Telefon J. 128-77

Háziipari szakosztály:

IV., Kecskeméti-utca 13., félemelet. Telefon J. 148-30.

Háziipari üzlet:

IV., Kecskeméti-utca 13., félemelet. Telefon J. 148-31.

Építőipari szakosztály:

V., Nador-utca 18. Telefon 912-32.

Faipari szakosztály:

V., Nador-utca 18. Telefon L. 912-30

Textilkereskedelmi és közszállítási szakosztály:

IV. Kecskeméti-u. 13. Tel. J. 152-95.

Textil üzlet:

IV. Kecskeméti-u. 13. Tel. J. 152-95.

Textilgyártási szakosztály:

IV. Kecskeméti-u. 13. Tel. J. 148-30. Központi raktár: V. Pozsonyi-ut 1462. Telefon Lipót 909-45.

Az iparosok lego csöbbszerzési forrása!

Alföldi Ipar és Kereskedelem

közgazdasági hetilap.

II. évfolyam, 9-ik szám.

Szerkesztőség: Szeged, Kárász-utca 5. Telefon: 21. — **Kiadja:** Alföldi Ipar és Kereskedelem lapkiadó vállalat. **Kiadóhivatal:** Jókai-utca 4. — **Előfizetési díj:** egy óra 1 pengő, negyedévre 3 pengő, félévre 5 pengő, egy évre 10 pengő. — **Hirdetési árak:** Millimétersor 20 fillér. Szövegsor a hirrovatban 60 fillér. — **Nyomatott:** Endrényi Lajos R. T. nyomdájában Szeged, Jókai-u. 4. sz.

ORION
börgyár rt.

SZEGED, TELEFON 49.

Gyárt legfinomabb
bőröket és gépszíjat.

Kodács János

első alföldi autó-karosszéria
és kocsi gyár

Szeged-Felsőváros,
Kistisza-utca 4. Telefon 8-22.